Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om temporär ändring av 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och 25 § i lagen om arbetslöshetskassor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en temporär ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och lagen om arbetslöshetskassor. I propositionen föreslås det att staten deltar i finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar som betalas för permitteringstid, för orsaker som jämställs med permittering och för väderhinder. Ett belopp som motsvarar grunddagpenningen ska enligt förslaget betalas som statsandel till arbetslöshetskassan för varje inkomstrelaterad dagpenning.

Lagarna ska enligt förslaget tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar som betalats den 1 april 2020 och därefter.

Propositionen hänför sig till den fjärde tilläggsbudgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt och avses gälla till utgången av 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL ... 1
MOTIVERING ... 3
1 Bakgrund och beredning ... 3
1.1 Bakgrund ... 3
1.2 Beredning ... 4
2 Nuläge och bedömning av nuläget ... 4
3 Målsättning ... 5
4 Förslagen och deras konsekvenser ... 5
4.1 De viktigaste förslagen ... 5
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna ... 6
5 Alternativa handlingsvägar ... 8
6 Remissvar ... 8
7 Specialmotivering ... 8
7.1 Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ... 8
7.2 Lagen om arbetslöshetskassor ... 8
8 Ikraftträdande ... 9
9 Verkställighet och uppföljning ... 9
10 Förhållande till andra propositioner ... 9
10.1 Förhållande till budgetpropositionen ... 9
LAGFÖRSLAG ... 10
1. Lag om temporär ändring av 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ... 10
2. Lag om temporär ändring av 25 § i lagen om arbetslöshetskassor ... 11
BILAGA ... 12
PARALLELLTEXTER ... 12
1. Lag om temporär ändring av 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ... 12
2. Lag om temporär ändring av 25 § i lagen om arbetslöshetskassor ... 13

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

I Kina utbröt i början av 2020 en epidemi av den smittsamma sjukdomen covid-19, som orsakas av ett nytt coronavirus. Sjukdomen spred sig snabbt utanför Kina. I mitten av mars hade det konstaterats sammanlagt över 150 000 fall i hela världen. Sammanlagt 141 länder har rapporterat om smitta. Världshälsoorganisationen WHO klassade coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020.

För att bromsa spridningen av epidemin fattade regeringen den 12 mars 2020 beslut om rekommendationer och beredskap. Regeringen rekommenderade bland annat att stora offentliga tillställningar inhiberas och att även arrangörer i fråga om mindre tillställningar gör en riskbedömning innan de ordnar sådana. Det rekommenderades att de som återvänder från ett epidemiområde ska avtala om tidpunkten för återgång till arbetet och om frånvaro från arbetet (två veckor) med sin arbetsgivare. Distansarbete rekommenderades också i större utsträckning, om det är möjligt med tanke på arbetsuppgifterna. Dessutom rekommenderades det att andra än nödvändiga arbetsresor inhiberas och att semesterresor senareläggs.

Det rekommenderades att all verksamhet som inte är nödvändig, bland annat närkontakt i hobby- och fritidsverksamhet, begränsas i syfte att minska smittspridning. Detta ansågs vara särskilt viktigt för att skydda personer som hör till riskgrupper. Enligt rekommendationerna ska medborgare agera med omdöme och särskild försiktighet i sina kontakter med riskgrupper. Riskgrupperna omfattar äldre personer och personer med en primärsjukdom.

Till följd av den mycket exceptionella situationen gav utrikesministeriet den 14 mars 2020 en rekommendation om att man tills vidare ska undvika att resa utomlands. Flera länder hade redan då stängt sina gränser och infört begränsningar för rörligheten inom landet.

I mitten av mars sammankallade statsministern till ett parlamentariskt möte där det förhandlades om beredskapsåtgärder inför epidemin och ibruktagande av eventuell beredskapslagstiftning. Statsrådet konstaterade den 16 mars 2020 i samverkan med republikens president att undantagsförhållanden råder i Finland på grund av coronavirusutbrottet. Med stöd av 6 § i beredskapslagen (1552/2011) lämnades till riksdagen på grund av detta statsrådets förordning om ibruktagning av befogenheter i enlighet med 86, 88, 93—95 och 109 § i beredskapslagen den 17 mars 2020.

Epidemin och åtgärderna för att begränsa den samt medborgarnas rädsla för sjukdomen minskar avsevärt den ekonomiska verksamheten i samhället. Detta har haft en betydande inverkan på företagslivet, när företagen inte har haft kunder. Dessutom är flera företag beroende av gränsöverskridande leveranskedjor som har störts i och med att coronavirusepidemin har spridit sig från kontinent till kontinent och från land till land. Även företagens finansiella ställning och ekonomiska verksamhetsförutsättningar har försämrats kraftigt på en mycket kort tid. Med anledning av det som konstaterats ovan har arbetsgivarens förutsättningar att erbjuda sina anställda arbete försämrats i snabb takt.

Företagen har inte kunnat anpassa sin verksamhet till de förändrade förhållandena utan åtgärder för att minska arbetskraften. De meddelanden till arbets- och näringsbyråerna som avses i 48 § i lagen om samarbete inom företag (334/2007) började öka snabbt under första hälften av mars. Fram till den 26 maj 2020 har de meddelanden som kommit till arbets- och näringsbyråerna om

samarbetsförhandlingar som gäller permitteringar gällt sammanlagt cirka 522 000 personer. Fram till den 26 maj 2020 hade uppskattningsvis 240 000 personer anmält sig eller blivit anmälda som permitterade eller helt och hållet arbetslösa vid arbets- och näringsbyråerna på grund av coronavirusepidemin.[1] Lagen om samarbete inom företag gäller endast arbetsgivare som har minst 20 anställda. När mindre företag än så beaktas, finns det ännu fler personer som hotas av permittering. I denna exceptionella situation är det sannolikt att också kommuner och samkommuner blir tvungna eller redan har blivit tvungna att permittera och säga upp arbetstagare.

En exceptionellt stor oförutsedd ökning av antalet permitterade medför utmaningar för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa. Sysselsättningsfondens styrelse vädjade den 25 mars 2020 till statsminister Sanna Marins regering för att Sysselsättningsfondens likviditet och betalningen av arbetslöshetsdagpenningar ska tryggas[2]. Enligt Sysselsättningsfonden leder den kraftiga ökning av arbetslösheten till följd av coronavirusepidemin till att Sysselsättningsfonden för att trygga sin likviditet blir tvungen att ty sig till en betydande upplåning. Sysselsättningsfonden meddelade den 9 april 2020 att den avtalat om lånelimiter till ett sammanlagt belopp av 800 miljoner euro. Sysselsättningsfonden har den 3 april 2020 ansökt om statsborgen för lån. Utöver upplåningen och statsborgen för lånet föreslog Sysselsättningsfonden att regeringen snarast fattar beslut om statens deltagande i finansieringen av inkomstrelaterad dagpenning som betalas på basis av permittering med en statsandel som motsvarar grunddagpenningen. Enligt Sysselsättningsfondens vädjan ska staten dessutom besluta att det till Sysselsättningsfonden betalas det belopp som behövs för att trygga finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa.

De centrala arbetsmarknadsorganisationerna lade den 14 maj 2020 fram ett gemensamt förslag för regeringen med förslag till åtgärder bland annat för att trygga Sysselsättningsfondens likviditet. De föreslagna åtgärderna motsvarar i huvudsak de som framfördes i den ovan nämnda framställningen från Sysselsättningsfondens styrelse. Dessutom föreslogs det att Sysselsättningsfondens finansieringsöverföring till arbetspensionssystemet (den s.k. SF-andelen) skjuts upp med ett år utan ränta.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Under beredningen har man hört Finlands näringsliv EK, KT Kommunarbetsgivarna, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Akava ry och Företagarna i Finland rf, Sysselsättningsfonden och finansministeriet.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Löntagarnas inkomstrelaterade dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) finansieras genom en statsandel som motsvarar grunddagpenningens belopp, genom arbetslöshetsförsäkringspremier som betalas till Sysselsättningsfonden och genom medlemsavgifter som betalas till arbetslöshetskassorna. Enligt 4 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) betalas som statsandel till en arbetslöshetskassa för varje inkomstrelaterad dagpenning ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, betalas i statsandel ett belopp som motsvarar

[1] Arbets- och näringsministeriet Coronavirusepidemins konsekvenser för sysselsättningsläget. https://tem.fi/sv/coronavirusets-konsekvenser-for-sysselsattningslaget. Hänvisning den 26 maj 2020.
[2] Sysselsättningsfondens pressmeddelande den 25 mars 2020: https://www.tyollisyysrahasto.fi/uutiset/tyollisyysrahasto-vetoaa-suomen-hallitukseen-maksuvalmiuden-turvaamiseksi/.

grunddagpenningens relativa andel av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Arbetslöshetskassans finansieringsandel är 5,5 procent av varje inkomstrelaterad dagpenning. Sysselsättningsfonden finansierar den del som återstår efter det att statens och arbetslöshetskassans andelar dragits av.

För inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid, för inkomstrelaterade dagpenningar som grundar sig på väderhinder enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 12 punkten och orsak som jämställs med permittering enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och för tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § i den lagen betalas inte statsandel. Som Sysselsättningsfondens andel betalas 94,5 procent av dessa dagpenningsutgifter till arbetslöshetskassan, medan arbetslöshetskassan finansierar den återstående delen.

Företagarnas inkomstrelaterade dagpenning finansieras genom en statsandel som motsvarar grunddagpenningens belopp och genom medlemsavgifter och intäkter från medlemsavgifter till arbetslöshetskassor som försäkrar företagare. För inkomstrelaterad dagpenning som betalats med stöd av 2 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas dock inte statsandel för permitteringstid och tiden för avbrott i utförande av arbete. Bestämmelser om finansieringen av inkomstrelaterad dagpenning till företagare finns i 25 § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984).

Grunddagpenningen finansieras genom en andel som motsvarar andelen för löntagare som inte hör till arbetslöshetskassan av intäkterna av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremie och genom statsandelen. Staten finansierar utgifterna för arbetsmarknadsstödet.

Enligt statsrådets förordning om verkställighet av lagen om arbetslöshetskassor (272/2001) betalar Sysselsättningsfonden varje månad förskott på Sysselsättningsfondens och statens andel till arbetslöshetskassorna. Staten betalar till Sysselsättningsfonden förskott på statens andel på framställning av Sysselsättningsfonden. Förskott på statens andel kan justeras antingen på framställning av Sysselsättningsfonden eller på initiativ av ministeriet, om grunderna för förskottet på statsandelen har ändrats. Sysselsättningsfondens och statens slutliga andelar fastställs på framställning av Finansinspektionen efter det att bokslutet för respektive år har fastställts.

Den betydande ökningen av permitteringar och den därav följande ökningen av antalet ansökningar om inkomstrelaterad dagpenning sätter press på finansieringen av inkomstrelaterad dagpenning. Staten deltar inte i finansieringen av de inkomstrelaterade dagpenningar som betalas på basis av permittering, så den betydande ökningen av permitteringar ökar kraftigt särskilt Sysselsättningsfondens utgifter. Samtidigt leder den försämrade sysselsättningen till att intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremier, som fastställs enligt utbetalda löner, sjunker. Detta har en negativ inverkan på Sysselsättningsfondens ekonomi.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att trygga finansieringen av arbetslöshetsförmåner under undantagsförhållanden som orsakas av covid-19-epidemin.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det föreslås att 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras temporärt så att staten i form av statsandel till arbetslöshetskassan betalar ett belopp som motsvarar grunddag-

penningen av de inkomstrelaterade dagpenningar som betalats under permitteringstiden. Ändringen gäller också inkomstrelaterade dagpenningar som grundar sig på väderhinder enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 12 punkten och orsak som jämställs med permittering enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Statsandelen ska betalas för inkomstrelaterad dagpenning som betalas mellan den 1 april 2020 och den 31 december 2020.

På motsvarande sätt föreslås det att 25 § i lagen om arbetslöshetskassor ändras temporärt så att staten för permitteringstid betalar ett belopp som motsvarar grunddagpenningen till företagarkassan i form av statsandel för inkomstrelaterad dagpenning som betalats med stöd av 2 kap. 7 § 1 mom. 5 och 6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Statsandelen betalas för inkomstrelaterad dagpenning som betalats mellan den 1 april 2020 och den 31 december 2020.

Förskotten på statsandelen och den slutliga andelen fastställs som en del av den föreskrivna finansieringsprocessen, och det finns inget behov av att skapa ett avvikande förfarande för detta.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Det ökande antalet permitterade orsakar en oförutsedd kostnadsökning i Sysselsättningsfondens utgifter 2020. Inkomstrelaterad dagpenning under permitteringstiden finansieras med avvikelse från övriga inkomstrelaterade dagpenningar så att arbetslöshetskassorna finansierar 5,5 procent och Sysselsättningsfonden 94,5 procent av dem. Företagen anpassar sin verksamhet till lågkonjunkturen i ekonomin genom att permittera sin personal under den första tiden. Det är inte möjligt att uppskatta antalet permitteringsdagar med hjälp av en prognostiserad uppskattning av arbetslöshetsgraden, utan antalet permitteringar beror branschvis på hur den aktuella krisen påverkar branschen. Utifrån den nuvarande uppskattning av arbetslöshetskassorna som erhållits från Sysselsättningsfonden betalas 2020 inkomstrelaterad dagpenning som beviljats på basis av permittering till ett belopp av uppskattningsvis upp till 1 335 000 000 euro, medan det 2019 betalades 155 000 000 euro. Ökningen är alltså 860 procent. Enligt arbetslöshetskassornas bedömning drabbar permitteringarna mest medlemmarna i Industrins arbetslöshetskassa, Servicebranschernas arbetslöshetskassa och den största arbetslöshetskassan, Allmänna arbetslöshetskassan. Dessutom beräknas antalet arbetslösa öka. Utöver dessa utgiftsökningar ökar avgiften till Pensionsskyddscentralen utgiftsökningen med cirka en fjärdedel[3].

Statens deltagande i finansieringen av inkomstrelaterad dagpenning som 2020 betalas på basis av permittering med en andel som motsvarar grunddagpenningen retroaktivt från ingången av april ökar statens kostnader med uppskattningsvis ca 600 000 000 euro. Sysselsättningsfonden ska fortfarande ansvara för en extra utgift på ca 600 000 000 euro och en avgift på ca 150 000 000 euro till Pensionsskyddscentralen. Arbetslöshetskassorna står i båda fallen för 5,5 procent av utgifterna, dvs. cirka 70 000 000 euro. Det är svårt att uppskatta antalet permitteringar 2020, eftersom krisens konsekvenser för ekonomin hösten 2020 i hög grad beror på hur sjukdomen sprids under sommaren och hösten samt eventuella restriktioner som införts med anledning av den. Den ovan nämnda kalkylen baserar sig på cirka 20 miljoner permitteringsdagar under april–december 2020, dvs. till exempel 200 000 permitterade under i genomsnitt 100 dagar. Om permitteringen gäller 200 000 mottagare, men permitteringens längd är kortare, i genomsnitt 50 dagar, dvs. sammanlagt 10 miljoner permitteringsdagar, halveras ovannämnda kostnadsökning.

[3] Sysselsättningsfonden betalar årligen en andel av arbetspensionskostnaderna (den s.k. SF-andelen) till Pensionsskyddscentralen.

Tabell 1. Dagpenning för permitteringstid år 2020, scenarier

		Finansiering, nuläge		Finansiering enligt propositionen		
Permitte-ring tid	Förmånsut-gift, 200 000 mottagare	Sysselsätt-ningsfonden	Arbets-löshetskas-sor	Staten	Sysselsätt-ningsfonden	Arbets-löshetskas-sor
50 dagar	667 000 000	630 315 000	36 685 000	269 280 000	361 035 000	36 685 000
100 dagar	1 334 000 000	1 260 630 000	73 370 000	605 880 000	654 750 000	73 370 000

I förslaget till arbetslöshetsförsäkringspremie för 2020 uppskattar Sysselsättningsfonden utgifterna och inkomsterna för 2020 (utan statsandel) till cirka 2 miljarder euro. Vid utgången av 2019 var Sysselsättningsfondens nettoförmögenhet knappt 1,7 miljarder euro. Enligt den nuvarande uppskattningen kommer resultatet för 2020 att uppvisa ett underskott på 1,5 miljarder euro och, om det realiseras, kommer hela Sysselsättningsfondens nettoförmögenhet, dvs. bufferten att användas för att täcka den oförutsedda utgiftsökningen under det gångna året. Om situationen fortsätter att vara exceptionell 2021, leder det till en betydande upplåning för Sysselsättningsfonden och en betydande höjning av arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2021 och senare år. År 2020 är arbetsgivaravgiften i genomsnitt 1,26 procent av lönesumman och löntagarpremien 1,25 procent, dvs. sammanlagt 2,50 procent. Enligt Sysselsättningsfondens uppskattning uppgår behovet av höjning av arbetsgivaravgiften och löntagarpremien utan statens deltagande i finansieringen till sammanlagt 1,00—2,00 procentenheter (avgiftshöjningen fördelas lika mellan löntagarpremien och den genomsnittliga arbetsgivaravgiften) och om staten i enlighet med propositionen deltar i finansieringen av dagpenningar för permitteringstid är behovet av höjning 0,7—1,5 procentenheter. Mitt under innevarande år kan avgifterna och premierna dock inte ändras, eftersom en ändring skulle förutsätta en omfattande och grundlig beredning. En ändring skulle till exempel förutsätta informationssystemändringar vid räkenskapsbyråerna, Sysselsättningsfonden, i inkomstdatasystemet och i skattemyndighetens system. Även vid fastställandet av förtjänstskyddet och dagpenningar på basis av sjukförsäkringen dras en del av löntagarens arbetslöshetsförsäkringspremie, sjukförsäkringens arbetsinkomstförsäkringspremie och arbetspensionsavgiften av från den lön som ligger till grund för förmånen. En ändring av arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp mitt i året förutsätter således också att detta avdrag justeras mitt under året.

De familjemedlemmar till företagare som betraktas som företagare inom systemet med utkomstskydd för arbetslösa har sedan 2013 under vissa förutsättningar haft rätt till arbetslöshetsförmån under permitteringstid och den tid under vilken företagaren är förhindrad att utföra sitt arbete på grund av en eldsvåda eller en exceptionell naturtilldragelse som har drabbat arbetsplatsen eller av en annan liknande orsak som är oberoende av företagaren eller arbetsgivaren (dvs. en orsak som jämställs med permittering inom systemet med utkomstskydd för arbetslösa). Enligt uppgifterna i arbets- och näringsförvaltningens arbetsförmedlingsstatistik gavs 2019 endast 145 arbetskraftspolitiska utlåtanden på basis av att en familjemedlem till företagaren upphört att arbeta i företaget. I detta antal ingår också andra situationer enligt 2 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa än permittering av familjemedlemmar. Under det första kvartalet 2020 gavs 32 motsvarande utlåtanden. Situationer med permittering av en företagares familjemedlemmar är ytterst sällsynta och deras ekonomiska betydelse liten.

5 Alternativa handlingsvägar

Finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar kan tryggas i situationer med ökande arbetslöshet genom att arbetslöshetsförsäkringspremierna höjs. Bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremier finns i 18 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner. Arbetslöshetsförsäkringspremierna fastställs årligen genom lag. Arbetslöshetsförsäkringspremien kan dock inte höjas under året.

Såsom det konstaterades i föregående kapitel, anser Sysselsättningsfonden att arbetslöshetsförsäkringspremierna behöver höjas för att stabilisera fondens ekonomi och trygga fondens likviditet, oberoende av om staten deltar i finansieringen av de dagpenningar som betalas under permitteringstid eller inte. Det handlar bara om höjningens storlek.

En höjning av arbetslöshetsförsäkringspremierna höjer kostnaderna för sysselsättning. En höjning försvagar också löntagarnas köpkraft, om höjningen av avgifterna inte beaktas i beskattningen. Statens deltagande i finansieringen av de inkomstrelaterade dagpenningar som betalas på basis av permittering minskar Sysselsättningsfondens finansieringsandel och dämpar trycket på en höjning av arbetslöshetsförsäkringspremierna.

6 Remissvar

Denna proposition har beretts skyndsamt (under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 3 och 5 punkten i beredskapslagen och som konstaterats genom beslut av statsrådet) för att säkerställa finansieringen av arbetslöshetsförmåner under undantagsförhållandena. På grund av den snabba beredning som krävts med anledning av de exceptionella omständigheter coronavirusepidemin orsakat har det inte varit möjligt att ordna en egentlig remissbehandling. Enligt anvisningen för hörande vid författningsberedning kan man endast av en grundad anledning avstå från att begära skriftliga utlåtanden om ett författningsförslag. De rådande omständigheterna måste anses vara så exceptionella att det finns grundad anledning att avstå från remissbehandling.

Under beredningen av propositionen har man hört Finlands näringsliv EK, KT Kommunarbetsgivarna, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Akava ry och Företagarna i Finland rf, Sysselsättningsfonden och finansministeriet.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

4 §. *Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning.* I paragrafen föreskrivs om finansieringen av inkomstrelaterad dagpenning. I 2 mom. föreskrivs om sådan inkomstrelaterad dagpenning för vilken det inte betalas statsandel. Momentet ändras så att omnämnandet av inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid, inkomstrelaterade dagpenningar som grundar sig på väderhinder enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 12 punkten och orsak som jämställs med permittering enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa stryks.

7.2 Lagen om arbetslöshetskassor

25 §. *Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa.* I paragrafen föreskrivs om finansiering av arbetslöshetsförmåner som betalas av arbetslöshetskassor som försäkrar företagare. I 1 mom. stryks omnämnandet av att det inte betalas statsandel för den inkomstrelaterade

dagpenning som betalats med stöd av 2 kap. 7 § 1 mom. 5 och 6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa för permitteringstid och tiden för avbrott i utförande av arbete.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt. Syftet med propositionen är att trygga finansieringen av arbetslöshetsförmåner under undantagsförhållanden som orsakas av covid-19-epidemin. Den betydande och snabba ökningen av de inkomstrelaterade dagpenningar som betalas på basis av permitteringar på grund av undantagsförhållandena har synts tidigast i förmånsutgifterna i april 2020. Därför föreslås det att lagarna ska tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar som betalas den 1 april 2020 och därefter.

Lagen om temporär ändring av 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ska tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar som betalas den 1 april 2020 och därefter. Lagen ska gälla till och med den 31 december 2020.

Lagen om temporär ändring av 25 § i lagen om arbetslöshetskassor ska tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar som betalas den 1 april 2020 och därefter. Lagen ska gälla till och med den 31 december 2020.

9 Verkställighet och uppföljning

Regeringen följer utvecklingen av arbetslöshets- och permitteringsläget och Sysselsättningsfondens ekonomiska situation. Statens deltagande efter 2020 i finansieringen av de inkomstrelaterade dagpenningar som betalas för permitteringstid granskas i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2021.

10 Förhållande till andra propositioner

10.1 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till den fjärde tilläggsbudgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om temporär ändring av 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras temporärt i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 522/2018, som följer:

4 §

Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning

— —

För tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas inte statsandel. Som Sysselsättningsfondens andel betalas till arbetslöshetskassan för dessa dagpenningar 94,5 procent av utgifterna.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2020.

Lagen tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar som betalats den 1 april 2020 och därefter.

———

2.

Lag

om temporär ändring av 25 § i lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras temporärt i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) 25 § 1 mom., sådant det lyder i lag 971/2013, som följer:

25 §

Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa

För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2020.

Lagen tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar som betalats den 1 april 2020 och därefter.

Helsingfors den 5 juni 2020

Statsminister

Sanna Marin

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen

Bilaga
Parallelltexter

1.

Lag

om temporär ändring av 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 522/2018, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §	4 §
Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning	*Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning*
För inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid, för inkomstrelaterade dagpenningar som grundar sig på väderhinder enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 12 punkten och orsak som jämställs med permittering enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och för tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § i den lagen betalas inte statsandel. Som Sysselsättningsfondens andel betalas till arbetslöshetskassan för dessa dagpenningar 94,5 procent av utgifterna.	— — —

2.

Lag

om temporär ändring av 25 § i lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) 25 § 1 mom., sådant det lyder i lag 971/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
25 §	25 §
Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa	*Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa*
För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. *Statsandel betalas dock inte för den inkomstrelaterad dagpenning som betalats med stöd av 2 kap. 7 § 1 mom. 5 och 6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa för permitteringstid och tiden för avbrott i utförande av arbete.*	För de av företagarkassan med stöd av 5kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2020.

Lagen tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterade dagpenningar som betalats den 1 april 2020 och därefter.